

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 20.3.2006 63. vuosikerta Numero 1 Sivu 10

Teurashiehaille sopii tehostettu ruokinta

Päivi Lamminen ja Arto Huuskonen, MTT

Teurashiehojen ruokinnan tavoitteena on tuottaa nopeasti kasvavia, mutta samalla mahdollisimman vähän rasvoittuvia ruhoja. Nykyisin teurashiehot kasvatetaan yli 400 kilogramman elopainoon, mikä lisää ruhojen rasvoittumisriskiä. MTT:ssä tehdyssä tutkimuksessa ruokinnan väkirehuprosentin nostaminen 35:stä 50:een ei kuitenkaan lisännyt ruhojen rasvoittumista.

Lihantuotantoon kasvatettavien hiehojen ruokinta on yleensä rajoitettua sillä runsas energiansaanti nopeuttaa kasvua, mutta lisää myös eläinten rasvaisuutta. Lypsyrotuisilla hiehoilla tehdyt tutkimukset ovat sekä Suomessa että muualla käsitelleet ensisijaisesti ruokintavaihtoehtoja myöhemmän maidontuotannon kannalta. MTT:ssä selvitettiin, miten hiehojen ruokinnan voimakkuus vaikuttaa kasvuun ja ruhojen rasvaisuuteen.

Mäin hiehoja ruokittiin

Maitorotuisten hiehojen (30 kpl) ruokinnat erosivat toisistaan väkirehuruokinnan koostumuksen ja voimakkuuden osalta. Vasikkakaudella, kahdesta viikosta kolmeen kuukauden ikään, kaikki eläimet saivat vapaasti väkirehuna teollista täysrehua, Mullin-Herkku 1:ä.

Kolmannesta elinkuukaudesta eteenpäin eläimet jaettiin kolmeen ryhmään, joista ensimmäisen eläimet saivat väkirehuna kaksi kilogrammaa ohraa päivässä. Toisen ryhmän eläimet saivat vastaavasti kaksi kilogrammaa Mullin-Herkku 1-täysrehua. Kolmannessa ryhmässä olleet hiehot saivat väkirehuna neljä kilogrammaa Mullin-Herkku 1-täysrehua.

Kaikki ruokintaryhmät saivat vasikkakaudella säilörehua vapaasti, toisella jaksolla (3 kk - 9 kk) säilörehua annettiin enintään kolme kilogrammaa kuiva-ainetta päivässä ja viimeisen jakson (9 kk - teurastus) aikana enintään neljä kilogrammaa kuiva-ainetta päivässä. Kuivaa heinää annettiin koko ajan vapaasti. Koe toteutettiin erillisruokintana. Säilörehuna oli hyvälaatuinen nurmisäilörehu, jonka D-arvo oli keskimäärin 68.

Voimakas ruokinta nopeutti kasvua

Kolmesta kuuteen kuukauden ikäiset hiehot kasvatettiin ryhmäkarsinoissa. Eläinten kuiva-aineen syönti ja energian saanti oli suurinta neljä kilogrammaa väkirehua päivässä

saaneiden ryhmässä. Säilörehua tämän ryhmän eläimet söivät vähiten. Runsaasta energiansaannista johtuen hiehot myös kasvoivat tällä ruokinnalla parhaiten.

Parsikasvatuskaudella, kuuden kuukauden iästä teurastukseen, voimakkaimmalla väkirehuruokinnalla olleet eläimet söivät noin kilogrammaa enemmän kuiva-ainetta päivässä kuin muilla ruokinnoilla olleet eläimet. Suurempi väkirehuannos näkyi myös lisääntyneenä energian saantina, sillä neljä väkirehukilogrammaa syöneet eläimet saivat päivässä yli rehuyksikön verran enemmän energiaa kuin muut eläimet.

Väkirehuruokinnan voimakkuus tehosti myös kasvua. Eniten väkirehua saaneet hiehot kasvoivat 1 065 grammaa päivässä, kun taas pienemmällä täysrehu- tai ohra-annoksella olleiden eläinten päiväkasvut olivat 901 ja 876 grammaa. Väkirehun tyyppi ei vaikuttanut merkitsevästi kasvutuloksiin. Hiehojen keskimääräinen teuraspaino oli 231 kg ja kaikilla ruokinnoilla päästiin tavoiteltuun 220 - 240 kg:aan.

Voimakas ruokinta ei lisännyt rasvoittumista

Hiehojen päivittäisen väkirehuannoksen suurentaminen kahdesta kilogrammasta neljään lisäsi eläinten kuiva-aineen syöntiä ja energian saantia. Väkirehuannoksen lisäys tarkoitti käytännössä ruokinnan väkirehuprosentin nostamista 35:stä 50:een. Väkirehuannoksen kaksinkertaistaminen ei tässä tutkimuksessa vaikuttanut ruhojen rasvoittumiseen. Kaikki hiehot olivat kuitenkin suhteellisen rasvaisia (EUROP keskimäärin 3,4).

Lisätietoja: paivi.lamminen@mtt.fi
puh. (08) 2708 4508

Tapio Tuomela/MTT:n arkisto

Vasikat saavat syödä vapaasti säilörehua ja väkirehua. Hiehoille annettava väkirehun määrä voi olla jopa jopa neljä kiloa päivässä ilman, että ruhot rasvoittuvat liikaa.

Väkirehuruokinnan voimakkuuden vaikutus hiehojen kasvu- ja teurastuloksiin.

Hiehojen kasvu, g päivässä	Päivittäinen väkirehuannos		
	2 kg ohraa	2 kg Mullin-Herkkua	4 kg Mullin-Herkkua
- nettokasvu kokeen aikana	456	471	541
- nettokasvu 2 viikon ikä-teurastus	418	431	487
- päiväkasvu kokeen aikana	876	901	1065
Teurastulokset			
- teuraspaino, kg	232	225	236
- teurasprosentti	50,2	50,1	49,2
- lihakkuus (EUROP) ¹⁾	3,44	3,00	3,76
- rasvaisuus (EUROP) ²⁾	3,56	3,31	3,41

¹⁾ EUROP-luokitus: P- = 1, P = 2, P+ = 3, O- = 4, O = 5, O+ = 6

²⁾ EUROP-luokitus: 1=rasvaton, 2=ohutrasvainen, 3=keskirasvainen, 4=rasvainen, 5=erittäin rasvainen